

Lühiülevaade Võru linna 2021. aasta eelarvest

Võru linn kinnitas oma prioriteedid 2021. aastaks Võru linna eelarvestrateegias 2021–2025, mis võeti vastu 2020. aasta novembris. Võru linna eelarve tugineb kinnitatud eelarvestrateegiale.

2021. aasta eelarves planeeritakse eelkõige 2020. aastal planeeritud tegevuste lõpuleviimist. 2021. aasta prioriteedid on:

- **COVID 19 pandeemia mõjude vähendamine avalike teenuste tõhustamise ja erasektori igakülgse toetamise kaudu;**
- **Sotsiaalhoolekandeliste teenuste arendamine, sh Võru uue esmatasandi tervisekeskuse ehitamine koostöös Võru valla ja Rõuge vallaga;**
- **Keskkonnahoiu-alased tegevused - teavitustöö ja võimaluste loomise jätmete sorteerimiseks;**
- **Haridustöötajate väärtustamine ja õpikeskkonna parandamine:**
 - distantsõppe läbiviimise toetamine nii haridustöötajate kui ka perede probleemide lahendamise kaudu;
 - toimetulekukooli (Võru Järve Kool) juurdeehituse projekteerimine ja ehitamine, millega luuakse kaasaegne õpikeskkond puudega lastele;
- **Linna konkurentsivõime tugevdamine läbi elukeskkonna parandamise, sh:**
 - Võru linna läbivate transiitteede – Jaama tänava ja Tallinna mnt rekonstrueerimine;
 - EL Ühtekuuluvusfondist toetatavate trassitöödega seotud tänavate tänavakatendite rekonstrueerimine ja kõnniteede ehitamine;
 - Võrusoo tööstuspiirkonna projekteerimine;
 - Tennise väliväljakute rekonstrueerimine ja täiendava väljaku ehitamine.

Põhitegevuse tulud¹

2021. aasta eelarves on planeeritud tulud 19,9 miljonit eurot. See on 1,5 miljonit eurot ehk 7,8% enam kui 2020. aasta eelarve täitmine.

- Eelarve tuludest 47% ehk 9,4 miljonit moodustab tulumaks (võrreldes 2020. aastaga kasv +8,9%)². Tulumaksu prognoosimisel on arvestatud, et tulumaksu eraldamise määr on tasemel 11,96% elanike maksustatavast tulust.
- Kaupade ja teenuste müügist kogutakse eelarvesse 14,4% ehk 2,9 miljonit eurot (+44,7%).
- Saadud toetused moodustavad eelarve tuludest 37,6%, ulatudes 7,1 miljoni euronit (-2,4%).

¹ maksutulud, tulud kaupade ja teenuste müügist, saadavad toetused, muud tegevustulud

² sellist tähistust, võrdlemaks 2021. aasta eelarvet 2020. aasta eelarve täitmisega, kasutatakse dokumendis läbivalt

- Muud tulud (maamaks, keskkonnatasud jms) moodustavad eelarve tuludest 1% ehk 0,1 miljonit eurot

Põhitegevuse kulud³

2021. aasta eelarves on planeeritud põhitegevuse kulud 18,5 miljonit eurot. See on 2,0 miljonit eurot ehk 12,7% enam kui 2020. aasta eelarve täitmine.

Kulude kasv on suuresti finantseeritud 2020. aasta reserve arvel.

Põhitegevuse kulud jaotuvad seitsme erineva valdkonna vahel, mis omakorda jagunevad majandusliku sisu alusel kolmeks: toetused, majandamis- ja personalikulud.

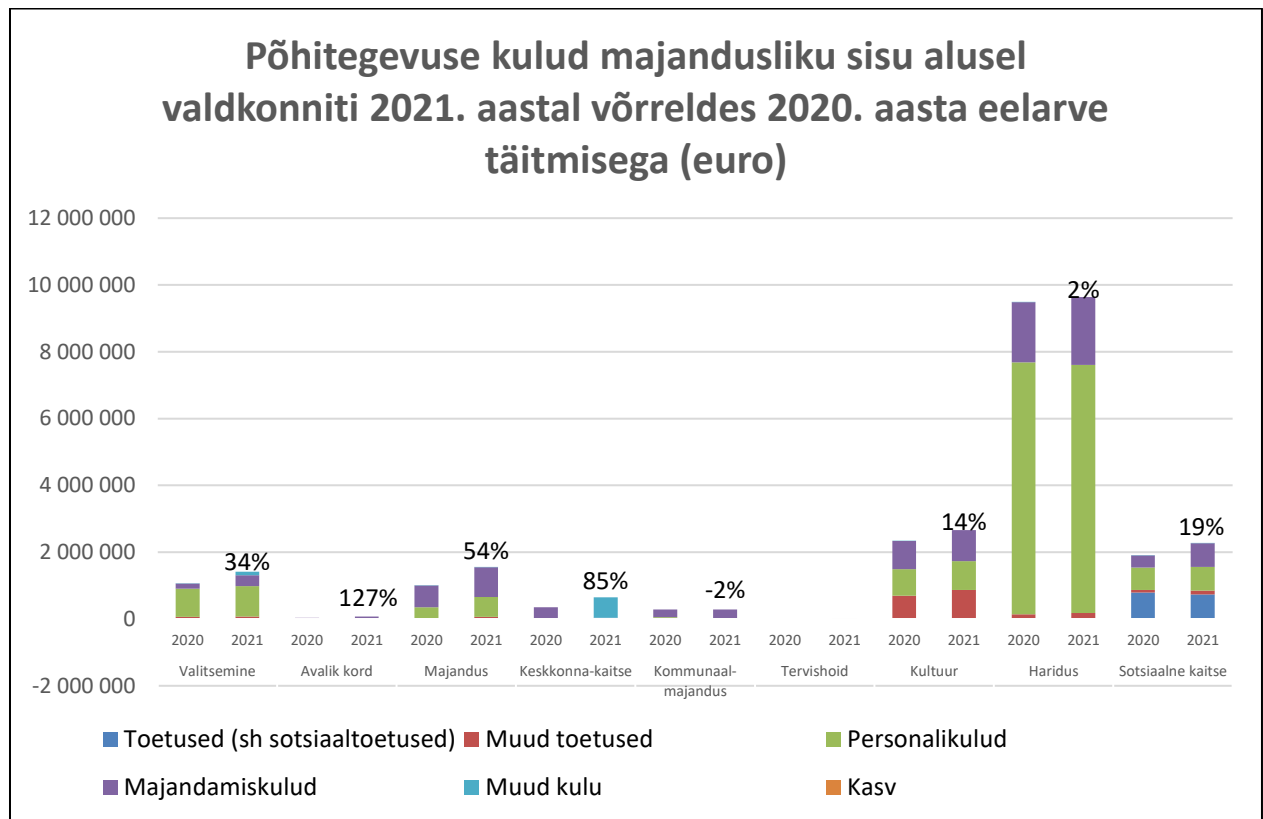
- **Valitsemiskulude** 2020. aasta võrdlusandmetes ei kajastu reservfond, mis suurendab 2021. aasta eelarvet 100 tuhat eurot. Kokku moodustab valitsemine 1,4 miljonit eurot, mis on 8% kogu kulueelarve mahust. Reservfondi arvestamata on kasv võrreldes 2020. a eelarve täitmisega 24%. Eelarve kasv on põhjustatud EL toetusega projektide lisandumisest eelarvesse.
- **Haridus** moodustab põhitegevuse kuludest 52% so 9,6 miljonit.
 - Võrreldes 2020. aastaga:
 - **Majandamiskulud** suurenevad 0,2 miljonit eurot, moodustades kokku 2,1 miljonit eurot (+13%), suurenenud on kulud seoses COVID 19 põhjustatud õppekorralduse muutusega, eelkõige IKT kulud.
 - **Personalikulud** vähenevad 1%, põhjuseks täiskasvanute gümnaasiumihariduse andmine edaspidi Võrumaa Kutsehariduskeskuses ning sellega seoses Võru Täiskasvanute Gümnaasiumi sulgemine.
- **Vaba aeg, kultuur ja religioon** moodustab 14% põhitegevuse kuludest, so 2,7 miljonit eurot (+14%). Kasv võrreldes 2020 a. tegelike kuludega on põhjustatud 2020. a kulude planeeritust oluliselt madalamast täitmisest, sest pandeemia tõttu ei toimunud kultuuri- ja spordiüritusi ning kasutamata toetused kanti Võru linnale tagasi.
- **Majandus, keskkonnakaitse ning elamu- ja kommunaalmajandus** moodustavad kokku põhitegevuse kuludest 13% ehk 2,5 miljonit eurot (+51%). Eelarve on kasvanud mahukate keskkonna ja energiatõhususe parandamise projektide arvel.
- **Sotsiaalne kaitse** moodustab 12% põhitegevuse kuludest, so 2,3 miljonit eurot. Kulude kasv võrreldes 2020. aastaga on 0,4 miljonit eurot (+19%). Eelarves on oluliselt suurendatud toetusi ja teenuseid puuetega inimestele ja eakatele. 1. jaanuaril 2021 rakendus Võru Linnavolikogu poolt vastu võetud uus sotsiaalhoolekandeline abi andmise kord, mille alusel on suurendatud toetusi ja lisatud uusi teenuseid.

Majandamis- ja personalikulud tervikuna moodustavad 88% eelarve kogukulust ehk 16 miljonit eurot, suurenedes 12%, sealjuures suurenesid majandamiskulud 32 % ja personalikulud 3%.

³ antavad toetused, muud tegevuskulud

Antavad toetused moodustavad põhitegevuse kuludest 11%, so 2,1 miljonit eurot, kasvades 14%.

Joonis 1. Põhitegevuse kulud majandusliku sisu alusel valdkonniti 2021. aastal võrreldes 2020. aasta eelarve täitmisega (euro)

Investeeringustegevus

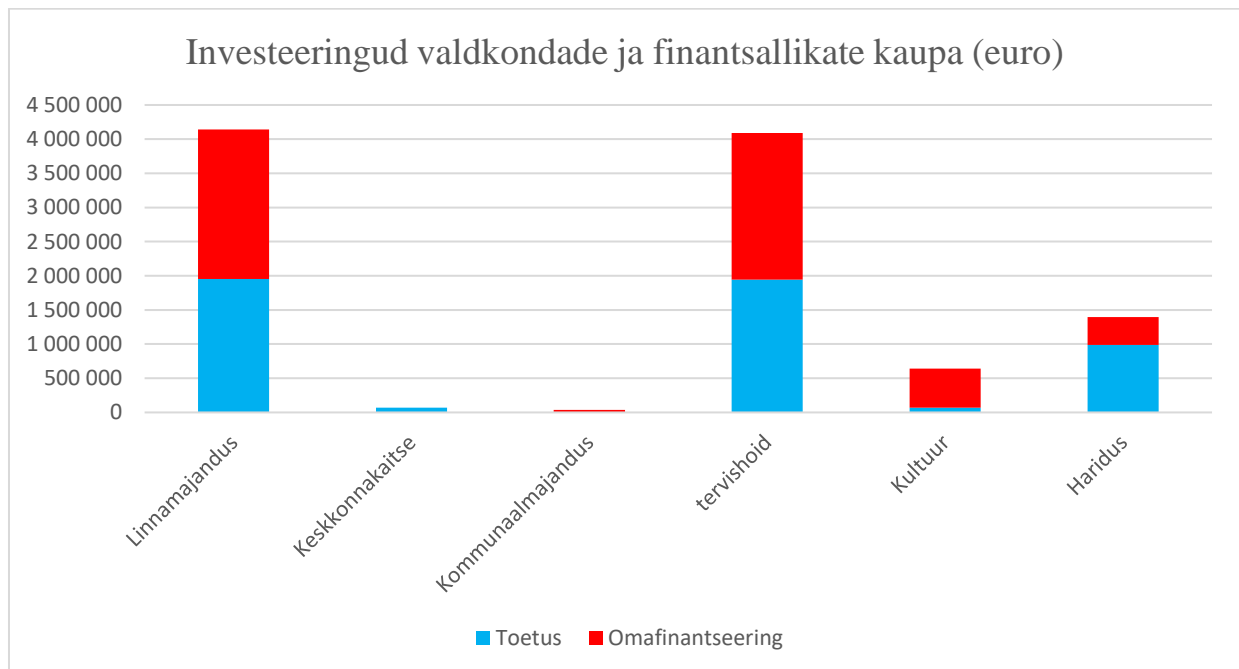
2021. aasta eelarves on planeeritud investeeringuväljaminekuid kokku 11,5 miljonit eurot.

Investeeringud koosnevad:

- **Põhivara soetus 10,6 miljonit eurot ;**
 - Suurimad investeeringuobjektid on:
 - Võru tervisekeskuse ehitus – 4,1 miljonit eurot;
 - Tänavate rekonstrueerimine (sh Jaama tn, Tallinna mnt, Vabaduse tn sild jt) - 3,4 miljonit eurot;
 - Võru Järve Kooli juurdeehituse projekteerimine ja ehitus (ehitusperiood 2021-2022) – 1,0 miljonit eurot;
 - Loomemaja ehitamine – 0,5 miljonit eurot;
 - Kesklinna spordihalli ja Kubija spordibaasi uue hoone projekteerimised – 0,3 miljonit eurot;
 - Pargikodu I korruse tuletõkkeseksioonide ehitus ning II korruse projekteerimine ja eluruumideks kohandamine – 0,2 miljonit eurot;
 - Võru Lasteaed Punamütsike uue hoone projekteerimine – 0,2 miljonit eurot;

- **Põhivara soetuse toetus** on eelarves 0,5 miljonit eurot. 0,2 miljonit eurot on keskkonnahoiu projekti Bioaware ja lisaks 0,2 miljonit eurot loomemajanduse projekti BestNest edasiantav toetus projektide partneritele Pihkva linnas. Koos 2020. aasta kasutamata vahenditega on projekti „Kagu-Eesti spetsialistide eluasemete toetus“ 0,1 miljonit eurot. Investeeringutoetused EELK Katariina Kogudusele, RMK Kubija arteesiakaevu rekonstrueerimiseks, Varjupaikade MTÜ-le ja Vabadussõja ausamba rajamiseks on kokku 0,1 miljonit eurot.
- **Aktsiate, osade soetuse** eelarve on 0,41 miljonit eurot aktsiakapitali sissemakseks aktsiaseltsis Võru Vesi sademeveetrasside ehituse projekti omaosaluse finantseerimise tagamiseks.
- **Intressikulud** 0,1 miljonit eurot;
- **Investeeringud on 50% ulatuses finantseeritud** erinevate toetustega. Summaliselt jaotuvad finantseerimisallikad järgmiselt: vara müügi tulu 0,2 miljonit eurot, laen 5,1 miljonit eurot, (sh 2020. a laen 0,2 miljonit eurot), investeeringutoetused 5,3 miljonit eurot.

Joonis 2. Investeeringud valdkondade ja finantseerimisallikate kaupa (euro)

Finantsseis

- **Omafinantseerimisvõime** ehk põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe on 1,3 miljonit eurot, millest tasutakse olemasolevaid laenumakseid (*jooksva aasta laenumaksete põhiosa 1,5 miljonit eurot*).
- **Netovõlakoormus** (kohustused miinus likviidsed varad) suureneb 2021. aasta lõpuks ~67%-le põhitegevuse tuludest ehk 13 miljoni euron. Seaduse kohaselt on linna netovõlakoormuse ülempiiriks maksimaalselt 80% põhitegevuse tuludest või 10-kordne põhitegevuse tulest, seega võimalused täiendavalt laenu võtta säilivad.
- **Likviidsete varade jääk** 3,2 miljonit eurot on suunatud eelarvesse investeeringute, lühiajaliste kohustuste ja jooksvate kulude katteks.